

Contribution ID: 203

Tür: Oral Presentation

Yapay Zeka Psikologların Yerini Alabilir Mi?

19 Aralık 2024 Perşembe 09:00 (30 dakika)

Yapay zeka, pek çok alanda olduğu gibi klinik psikoloji alanında da yaygın ve faydalı bir kullanıma sahiptir. Gerek akademik çalışmalarda veri toplamada, bu verileri analiz etme ve ilişkilendirmede; gerekse psikoterapi alanında çeşitli tekniklerin öğrenilmesinde kolaylaştırıcı olarak kullanılır. Bunun yanında, son yıllarda yapay zekanın psikoterapi sürecindeki rolünün daha da artması yönünde çokça çalışma yapılmaktadır. Bu yönde geliştirilen kimi uygulamaların bazıları, belli bir ekol temel alınarak -genellikle bilişsel davranışçı terapi ekolü- hizmet vermeyi amaçlarken bazıları doğrudan kimi psikolojik rahatsızlıkların tedavisine destek sunmak amacıyla hizmet verir. Bununla birlikte, çeşitli eğitici videoların -yoga, meditasyon, uyku kalitesi, nefes egzersizleri, rahatlama teknikleri gibi- yer aldığı çeşitli kişisel gelişim uygulamaları vardır. Peki yapay zeka, bir gün gerçekten psikoterapistin yerini alabilir mi? Bu çalışma, psikoterapi kuramları çerçevesinde psikoterapist ve danışan ilişkisinde yer alan insani dinamikleri ve yapay zekanın psikoterapi alanında sağladığı faydaların boyutunu ele alacaktır. Bununla beraber yapay zekanın danışan ile temasında ortaya çıkabilecek olası etik ilke ihlallerine değinecektir. Yapay zekanın danışandan elde ettiği verileri nasıl kullanacağı, nasıl depolayacağı, bu verileri toplumsal ve bilimsel olarak nasıl değerlendireceği büyük merak konusudur. Asıl kaygı yaratan nokta, tam da burasıdır. Örneğin danışan, psikoterapi sürecinde kendi hakkında çok özel paylaşımlarda bulunurken psikoterapinin en önemli ilkelerinden 'gizlilik ilkesi'ne güvenir ve psikoterapisti ile güven bağı oluşturur. Yapay zekanın bu ilkeyi ve diğer her bir ilkeyi ihlal etmeyecek şekilde nasıl düzenleneceği önemli tartışma hatlarından sadece bir tanesidir. Toparlarsak, bu çalışma bağlamında psikoterapide insan-insana kurulan temasın dinamikleri, yapay zekanın psikoterapi alanına faydaları ve olası zararları, mevcut yapay zeka uygulamaları hakkındaki çalışmalar da literatür taraması yöntemiyle derlenerek betimlenecek; yapay zeka ve psikoterapi uygulamaları arasındaki bu bağın geleceği hakkındaki tartışmalara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Psikoterapi, Psikoloji, Etik

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Psychology / Psikoloji

E-mail / E-posta

pskozlemsoylemez@gmail.com

ORCID ID

0009-0000-3054-9449

Country / Ülke

Türkiye

Institution / Affiliation / Kurum

-

Başlıca yazarlar:: Emine Özlem Söylemez (Bağımsız Araştırmacı)

Sunu yapanlar: Emine Özlem Söylemez (Bağımsız Araştırmacı)

Session Classification: Session 1.1 (Day 2)

Track Classification: Congist'24: Case Studies and Applications